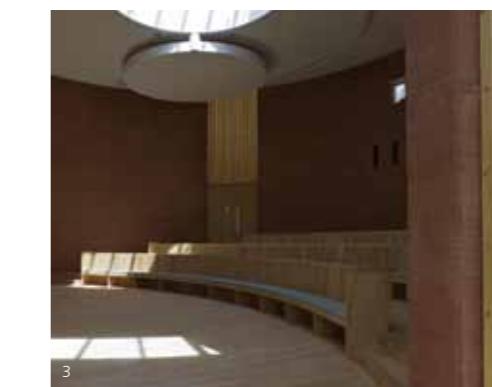

Gwobr Dewi-Prys Thomas 2012

Dathlu cynllunio da,
a brwdfrydedd am gynllunio da,
yn yr amgylchedd adeiledig yng
Nghymru

Blaen, 2 a 3
Adeilad WISE, Machynlleth (ffotograffau: Tim Soar)
1 Adeilad WISE: cynllun llawr gwaelod
(darlun: Penseiri, Pat Borer a David Lea)
4 The Mount, Dinas Powys
(ffotograff: trwy garedigrwydd Graham Brooks)
5 a 6 Twnel gwynnt ac awyr artifisiael
(ffotograffau: CRIBE, Ysgol Pensaerniaeth Cymru)
7 Clorau llyfrau Graffeg (cyfosiad: Graffeg)

Adeilad WISE

Penseiri, Pat Borer a David Lea

Mae gwobr deirblwydd Dewi-Prys Thomas yn wobr sy'n cydnabod pwysigrwydd cynllunio da i ansawdd bywyd, hunaniaeth ac adfywiad Cymru

Mae adeilad WISE (Sefydliad Cymru dros Addysg Gynaliadwy) yn ychwanegiad sylwedol i'r adeiladau sefydledig yng Nghanolfan y Dechnoleg Amgen, Machynlleth. Fel y disgwylir gan y corff hwn, a'r penseiri, **Pat Borer a David Lea**, mae cymwysterau cynaliadwyedd yr adeilad urddasol newydd hwn yn gaboledig, ynghyd â'r defnydd o ddeunyddiau ynni isel - pridd, pren, cywarch a chalch - drwyddi draw. Mae tryloywder a natur agored technoleg gwydr yn y toeau a'r ffenestri yn galluogi'r adeilad i ymateb i'r patrymau a'r effeithiau newidiol o olau dydd a heulwen. Mae'r adeilad yn

gweithredu fel coleg preswyl addysg bellach ac fel canolfan gynhadledd, yn cynnwys cyfres o lofftudd astudio, dosbarthiadau, ystafelloedd seminar, swyddfeydd addysgu a darlithfa wych ar ffurf cylch gyda muriau o bridd cywasgedig. Gosodwyd yr adeilad ar ffurf cyfres o gowrtiau fel sydd mewn colegau, cloestrau a ferandâu wedi eu gosod fel camau ar draws y llethr dramatig. I arddangos y pynciau a addysgir yn y sefydliad, mae'r system dŵr glaw yn rhaeadru, tywallt a phyllu, ac mae'r heulwen yn pweru casglwyr haul ac yn cynesu'r mannau gweithio sydd wedi eu hawyu'n naturiol.

Cymeradwyaeth

Graham Brooks | CRIBE | Graffeg

Am dros hanner can mlynedd mae'r pensaer **Graham Brooks** wedi cynllunio tai modern, neilltuol o arddull Sgandinafaidd yn ne Cymru, ac wedi ennill gwobrau yn gyson - y cyntaf oedd Medal Aur yr Eisteddfod ym 1968. Tra bo llawer o'r cartrefi wedi eu cynllunio ar gyfer cleientiaid unigol, ei gyfraniad mwyaf yw cynllunio grwpiau bach o dai ble y dangosodd ddulliau economeg amgen i gorfensiynau tila llawer o stadau tai preifat. Yn fforddiadwy, modern ac wedi eu lleoli'n ddeniadol, enillodd rhain hoffter eu trigolion ond ni lwyddwyd yn anffodus i ddylanwadu ar adeiladwyr tai sy'n adeiladu'r rhan fwyaf o stadau i newid eu ffyrdd.

Dan yr Athro Phillip Jones, mae **Canolfan Ymchwil yn yr Amgylchedd Adeiledig** (CRIBE) yn Ysgol Pensaerniaeth Cymru, Prifysgol Caerdydd wedi bod yn arloesol wrth gynnal ymchwil ac wedi sefydlu enw

da yn rhwngladol ym meysydd cynllunio amgylcheddol, effeithlonrwydd ynni adeiladau a datblygiad cynaliadwy trefol trwy eu dulliau holistig, rhyng-ddisgyblaethol. Fe'i cydnabyddir fel canolfan rhagoriaeth gan Lywodraeth Cymru, ac mae CRIBE yn cydweithio'n agos gyda grwpiau academaidd eraill ar draws y byd.

Mae Peter Gill o **Graffeg** wedi cyhoeddi cyfres helaeth o lyfrau ar agweddau o fywyd cyfoes yng Nghymru. Mae pob llyfr yn canolbwytio ar ddiddordeb arbennig: tirweddau, bwyd, ffordd o fyw, treftadaeth, pensaerniaeth, gwyliau, cerddoriaeth, y ceflwyddau, chwaraeon a diwylliant. Maent yn gyhoeddiadau hardd, wedi eu hysgrifennu'n eglur ynghyd â ffotograffau gwych. Mae'r llyfrau'n dweud hanes Cymru heddiw yn ei holl amrywiaeth ac maent yn apelio at y bobl sy'n byw yma ac ymwelwyr fel ei gilydd.

Gellir dyfarnu Gwobr Dewi-Prys Thomas i adeilad a'r rhai a'i creodd, i unigolyn neu sefydliad, i gydnabod cyfraniad unigryw sylwedol i ansawdd bywyd yng Nghymru trwy gyfrwng pensaerniaeth.

Gwaeth Dewi ei hun gyfraniad unigryw i bensaerniaeth Cymru, yn enwedig i'r syniad dadleuol o bensaerniaeth Cymreig hunanymwybodol. Roedd yn fodernydd ymroddgar ac eto, bu'n hyrwyddo archwilio cynllunio cynhenid a phriodol, a gwelwyd hyn yn ei waith mwyaf, sef Pencadlys, Gwynedd, ac hefyd, yn arwyddocaol, trwy ei addysgu carismatig yn Ysgol Pensaerniaeth Cymru.

Denodd Gwobr 2012 bum deg dau o enwebiadau/ceisiadau - sy'n record - yn amrywio o gelf cyhoeddus, prosiectau tirwedd a phensaerniaeth i ysgrifennu, cyhoeddi a chyfraniadau gan unigolion a sefydliadau. Y rhestr fer oedd:

- Oriel Mostyn, Llandudno (Penseiri Ellis Williams)
- Graffeg
- Graham Brooks
- Castell Roch, ger Tyddewi (Penseiri Acanthus Holden)
- Canolfan Ymchwil yn yr Amgylchedd Adeiledig, Prifysgol Caerdydd
- Adeilad WISE, Canolfan y Dechnoleg Amgen, Machynlleth (Penseiri, Pat Borer a David Lea)
- Ysgol Uwchradd Babyddol yr Archesgob McGrath, Pen-y-Bont ar Ogwr (Penseiri HLM)

Wrth gymeradwyo gwaith **Graham Brooks** trwy gydol ei fywyd, rydym yn cydnabod cyfraniad unigryw unigolyn i gynllunio tai cyfoes yng Nghymru.

Cymeradwyir **Canolfan Ymchwil yn yr Amgylchedd Adeiledig** yn Ysgol Pensaerniaeth Cymru dan yr Athro Phillip Jones am eu hymchwil arloesol, dros ddeng mlynedd ar hugain, i adeiladau carbon isel a datblygiad cynaliadwy trefol.

Cymeradwyir tim mentrus Peter Gill yn **Graffeg** am iddynt, yn gyson, gyhoeddi llyfrau lliwgar ar holl agweddau bywyd cyfoes Cymreig sy'n hygrych i bawb heb fod yn or-addysgol.

Yn 2006, cymeradwywyd Canolfan y Dechnoleg Amgen fel labordy cynaliadwyedd arloesol ers y '70au. Eleni, teimlai'r beirniaid bod yr **Adeilad WISE** yn haeddu Gwobr 2012 yn haeddiannol fel yr adeilad pensaerniol mwyaf cyflawn a adeiladwyd yng Nghymru yn y tair blynedd diwethaf. Rydym yn dathlu cyflawniad y penseiri, Pat Borer a David Lea sydd wedi cynhyrchu adeilad neilltuol a meddylgar o safon rhwngladol sydd, tra' fod yn gymhleth, yn dwyllodrus o sym i'r defnyddiwr - yn gynnes, yn gyfareddol a dyngarol gyda rhai mannau barddonol. Mae'n gelfydd ond mewn dull anhunanywybodol.

Mae'r Ymddiriedolaeth yn diolch i'r sefydliadau sydd wedi cefnogi cynllun Gwobr Dewi-Prys Thomas 2012, yn enwedig: **Tata Steel** am noddi'r Wobr Arian mor hael; **Canolfan Grefftau Rhuthun** am groesawu'r seremoni wobrwo; a **Manorhaus**, Rhuthun am gefnogi cinio dathlu'r enillwyr.

Yr Arglwydd Dafydd Elis-Thomas CP AC
Siân Bailey
Rhys Llwyd Davies
Jonathan Vining

Cefnogir Gwobr Dewi-Prys 2012 gan:

TATA STEEL

R Cyngor Celfyddydau Cymru
Arts Council of Wales

Sir Ddinbych Denbighshire

manorhaus

**The
Dewi-Prys Thomas
Trust**

www.dewi-prysthomas.org